

El preu no decideix qui entra al museu

Published by [Interacció](#) [1] on 22/06/2022 - 12:00 | Last modification: 07/07/2026 - 15:10

L'*Anàlisi i debat sobre el sistema de preus dels museus de l'Institut de Cultura de Barcelona* parteix d'una pregunta aparentment senzilla: quin impacte tindria modificar el sistema de preus dels museus municipals? Tanmateix, a mesura que avança l'anàlisi, el debat es desplaça. La qüestió ja no és tant si els museus han de ser gratuïts, sinó quin paper pot jugar la política de preus dins d'una estratègia més àmplia d'accés, sostenibilitat i desenvolupament de públics. L'informe es redacta en el context posterior a la pandèmia, quan la caiguda dels ingressos obliga a revisar tant els objectius socials com els econòmics dels equipaments.

El document comença revisant les aportacions de l'economia de la cultura sobre la relació entre demanda, preus i renda. Recorda que els museus no funcionen com un mercat convencional. La decisió de visitar un museu depèn del preu, però també del capital cultural acumulat, de les experiències prèvies, dels hàbits familiars i de les normes socials que atorguen valor a determinades pràctiques culturals. Per això, reduir el debat a una qüestió de tarifes és insuficient: els preus influeixen sobre el comportament dels visitants, però no n'expliquen per si sols la demanda.

A partir de la literatura internacional i de diverses experiències, l'informe qüestiona una idea molt estesa: que la gratuïtat sigui, per ella mateixa, una eina eficaç de democratització cultural. Les evidències recollides indiquen que eliminar el preu acostuma a incrementar l'assistència, però principalment entre persones que ja participen habitualment en activitats culturals. La composició social dels públics varia poc i les desigualtats d'accés tendeixen a mantenir-se. Això explica que la gratuïtat universal pugui tenir efectes regressius des del punt de vista fiscal, mentre que una política de preus flexible, combinada amb descomptes i mesures específiques per a determinats col·lectius, ofereix més possibilitats d'afavorir l'accés.

L'informe també introdueix un argument institucional interessant. La definició internacional de museu aprovada per l'ICOM no estableix que l'accés hagi de ser gratuït, mentre que la definició de biblioteca pública sí que incorpora explícitament la gratuïtat dels serveis bàsics. Aquesta diferència porta els autors a recordar que el caràcter públic dels museus no depèn necessàriament de l'absència de preus, sinó de la seva missió de conservar, investigar, comunicar i posar el patrimoni al servei de la societat. La política tarifària esdevé, així, una decisió de gestió i no un principi definitori de la institució.

La segona part de l'estudi analitza les conseqüències econòmiques que tindrien diversos escenaris aplicats als museus de titularitat municipal de Barcelona. A partir de les dades de 2019 es comparen tres opcions: mantenir el sistema vigent abans de la pandèmia, fer gratuïta l'exposició permanent o establir la gratuïtat universal. L'exercici mostra que els ingressos per venda d'entrades representen una proporció relativament reduïda del pressupost global de l'ICUB, encara que tenen un pes molt diferent segons cada museu i segons l'origen dels visitants. Per aquest motiu, qualsevol modificació del sistema de preus requereix una anàlisi diferenciada per equipaments i no admet solucions uniformes.

La principal aportació del document és que desplaça el debat des de la gratuïtat cap a la política pública. El preu deixa d'aparèixer com el principal obstacle per ampliar els públics i es converteix en una eina més dins d'un conjunt de factors molt més ampli que inclou els hàbits culturals, la mediació, la programació, el valor simbòlic dels museus i les estratègies de fidelització. En aquest sentit, la pregunta rellevant ja no és si els museus han de cobrar o no, sinó quin sistema de preus contribueix millor a equilibrar tres objectius que sovint entren en tensió: garantir la sostenibilitat econòmica dels equipaments, facilitar l'accés de la ciutadania i ampliar efectivament la diversitat dels seus públics.

Referència

Ajuntament de Barcelona. Institut de Cultura de Barcelona. (2022). *Anàlisi i debat sobre el sistema de preus dels museus de l'Institut de Cultura de Barcelona*. Eurecat.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: equipaments culturals

Tags: accés a la cultura

Tags: públics de la cultura

Tags: economia de la cultura

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2022/06/museu-preu>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/analisi_i_debat_sobre_sistema_de_preus_dels_museus_2022.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/9004>